

Wmo - Tips voor lokale belangenbehartiging

Bij het opstellen van het Wmo-beleidsplan moet de gemeente rekening houden met de wensen van burgers. Het gaat daarbij om verschillende groepen burgers: mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, een chronische ziekte, een psychische stoornis, jeugd, ouderen, vrouwen, mensen met een verslaving, dak- en thuislozen en mantelzorgers. Om te weten wat mensen nodig hebben om mee te kunnen doen, laat de gemeente zich informeren en adviseren door ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers.

Hoe de gemeente de Wmo vorm geeft

De gemeente moet het Wmo-beleid goed laten aansluiten op de plaatselijke situatie. Waar hebben de eigen burgers behoefte aan? De gemeente heeft drie middelen om het beleid neer te zetten: het Wmo-beleidsplan, de Wmo-verordening en de Wmo-beleidsregels.

Wmo-beleidsplan

De gemeente stelt het beleid over de Wmo vast in een beleidsplan. Het college van B&W stuurt een voorstel naar de gemeenteraad. Een Wmo-(advies)raad geeft advies over het voorstel. Vervolgens beslist de gemeenteraad over het voorstel.

In het beleidsplan staan in hoofdlijnen: de doelstellingen, het samenhangende beleid, de gewenste resultaten en de maatregelen die de gemeente treft om ervoor te zorgen dat de kwaliteit goed is.

Wmo-verordening

In de Wmo-verordening is het beleid verder uitgewerkt. De gemeente stelt de verordening op voor het verstrekken van individuele voorzieningen. Er staan regels in die voor alle inwoners van de gemeente gelden. Het vaststellen van de verordening verloopt hetzelfde als bij het beleidsplan. De gemeenteraad stelt de verordening vast. De ambtenaren passen de regels vervolgens toe.

Wmo-beleidsregels

In de beleidsregels staat de praktische uitvoering van de Wmo-verordening en het Wmo-beleid beschreven. Het college van B&W kan zonder overleg met de gemeenteraad of de Wmo-raad, de beleidsregels bepalen.

Wmo-raad

Veel gemeenten hebben een Wmo-raad. Dit is een samenwerkingsverband van plaatselijke belangenorganisaties. De Wmo-raad praat mee over de plannen die de gemeente maakt voor de Wmo. Veel Wmo-raden hebben een eigen website. Of de gegevens over de Wmo-raad zijn op te zoeken of op te vragen bij de gemeente.

De Wmo-raad heeft een onafhankelijk voorzitter en secretaris. Van iedere belangenorganisatie in de gemeente neemt één vertegenwoordiger plaats in de Wmo-raad. Het kan hierbij gaan om belangenorganisaties per doelgroep (bijvoorbeeld mensen met een verstandelijke beperking of ouderen). Maar het kan

ook gaan om algemene belangenbehartigers die contact onderhouden met verschillende achterbannen.

Wmo-raad

Er zijn nog veel Wmo-raden waarin geen mensen met een verstandelijke beperking of hun vertegenwoordigers zitten. Dat is jammer want het is belangrijk dat ook hun specifieke belangen en behoeften worden gehoord.

Buiten de Wmo-raad

Een belangenbehartiger of ervaringsdeskundige kan ook op een andere manier de stem van mensen met een beperking in de gemeente laten horen.

- Ga geregeld met de Wmo-raad in gesprek of schrijf een brief en deel kennis en ervaring.
- Voer gesprekken met de betrokken ambtenaren of de wethouder ter voorbereiding van de bespreking van de Wmo-beleidsnota.
- Zoek samenwerking met andere organisaties, bijvoorbeeld cliëntenraden en lokale platforms. Of met andere mensen met dezelfde belangen.
- Onderhoud contacten met alle plaatselijke politieke partijen (en niet alleen de fractie waar u al contacten mee hebt).
- Spoor de gemeente aan om de mening van de burgers te verzamelen. Bijvoorbeeld door themabijeenkomsten en achterbanraadplegingen te organiseren. Hetzelfde kunt u vragen aan de Wmo-raad.

Vorbereiding

Zo kunt u zich voorbereiden op deze gesprekken.

- Kies aandachtspunten uit waarover u wilt praten met de gemeente. Bepaal wat u wilt bereiken. Lees de plannen van de gemeente en reageer daar op.
- Bekijk de jaarplanning van de gemeente, zodat u weet wanneer de gemeente aan welke onderwerpen werkt. Op de website van de gemeente en in lokale kranten staat wanneer de gemeente over welke onderwerpen vergadert.
- Het is belangrijk om aanwezig te zijn bij de commissievergadering (voorrunde) over het Wmo- beleidsplan.
- Zoek zoveel mogelijk informatie over het betreffende onderwerp. Kijk bijvoorbeeld op www.aandachtvooredereen.nl en op de websites van cliëntenorganisaties.

Contact met (andere) lokale belangenbehartigers

In veel gemeenten houden groepen mensen zich bezig met belangenbehartiging voor mensen met een beperking. Bijvoorbeeld de LFB of Onderling Sterk, de cliëntenraad van een woon- of werkvoorziening of een cliëntenorganisatie. Ga op zoek naar mensen die lokaal actief willen worden als belangenbehartiger en die willen samenwerken.

Gemeenteraadsleden uitnodigen

- U kunt raadsleden en ambtenaren van de gemeente uitnodigen voor bepaalde activiteiten. Bijvoorbeeld voor een bijeenkomst of werkbezoek aan een woonvoorziening of sociale werkplaats. U kunt dan direct in de praktijk laten zien waar u het over hebt. Het is een goed moment om vragen te stellen aan gemeenteraadsleden.

- Zoek contact met de zorgaanbieders in de regio en kijk of u samen voorlichtingsbijeenkomsten kunt organiseren voor gemeenteraadsleden.
- Zorg er voor dat u bekend staat als ervaringsdeskundige. Biedt de gemeente aan om actief mee te denken over goed beleid.

[Bron: Informatieblad Ieder(in) – Wet maatschappelijke ondersteuning (wmo) en de gemeente – juni 2014]